

مدت پاسخگویی: ۸۰ دقیقه

تاریخ امتحان:

نام دبیر:

نمره:

امضاء دبیر:

نام و نام خانوادگی:

شماره صندلی:

نام امتحان: ادبیات ۱

پایه - رشته: دهم - ریاضی و تجربی

شماره کلاس:

تعداد صفحه: ۴

شرح و ضرب مالی زیر یکین این زبان خود بیان و کبری باشد بیان ندری		
بارم	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱/۵	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) فروغ رویت اندازی سوی خاک ب) غوکان در آب به نالش درآمده بودند. پ) متن تقریظ رهبر معظم پر کتاب (من زنده ام): ت) هم‌آوردت آمد مشو باز جای ج) اندر اکرام و سخای خود نگر چ) تمایزی میان خدا و خوشبختی قائل مشو	۱
۰/۵	برای کلمه <u>کرامت</u> یک تناسب (همبستگی) و یک مترادف (هم معنایی) بنویسید.	۲
۰/۵	در متن زیر واژه‌های نادرست را مشخص کنید؛ درست آنها را بنویسید (فقط دو واژه انتخاب شود) یکی دوبار با عیال به سراغشان رفتیم تا معاشرت همسایگانه پیش آمد. در چنان بی‌قولی آشنایی با نیما غنیمتی بود، هر روز او را می‌دیدم سلام علیکی می‌کردیم و احوال می‌پرسیدیم پسرش زیاد اذیتشان می‌کرد هرچه می‌گفتیم یحسان بلوغ است، فایده‌ای نداشت. زندگی مرفه‌ی نداشتند. پیرمرد شندر قازی از وزارت فرهنگ می‌گرفت که صرف زندگی اش می‌شد.	۳
۰/۵	املاي درست واژه‌ها را انتخاب کنید. الف) صد هزاران این چنین بین فرقه‌شان هفتاد ساله راه بین (اشباه/اشباح) ب) آن شخص مسلم نداشت و آغاز عربده و نهاد (سفاحت/سفاهت)	۴
۰/۵	در گروه کلمات زیر غلط‌های املاي را بیابید و اصلاح کنید. (فقط دو واژه انتخاب شود) نصار انتظار، لحن تعجب آمیز، نخل و عنب و تاکستان، جرعه ای زلال چو نوش، علاج صرع، برسبیل تلتلف، غیاس صاحب دل	۵
۰/۵	درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را معلوم کنید الف) به رابطه (فال) و (اختر) یک مجموعه یا شبکه معنایی می‌گویند. ب) در مصراع (هدیه‌ها می‌داد هر درویش را) واژه (را) نقش نمای مفعولی است. (۱) درست □ (۲) نادرست □ (۱) درست □ (۲) نادرست □	۶

۷	توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید ای سرور <u>باران</u> و فصل ها/ تو را عطری نامیدم که در غنچه ها خانه <u>باران</u> تو را پرستو نامیدم / ای سرور سروران / ای برترین حماسه الف) نوع ترکیب ((سرور سروران)) وصفی است یا اضافی ؟ ب) هسته گروه اسمی را در بخش پایانی شعر مشخص کنید . ج) ساختمان واژه (باران) را مشخص کنید . (ساده، مشتق، مرکب) د) زمان فعل مشخص شده را تعیین کنید.
۸	نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. <u>ناتانائیل!</u> یا تو از انتظار <u>سخن</u> خواهم گفت.
۹	بیت زیر ضمیر «م» به ترتیب در نقش دستوری و به کار رفته است. تنم گر بسوزی به تیرم بدوزی جدا سازی ای خصم، سر از تن من
۱۰	کدام واژه از نظر ساختمان با بقیه متفاوت است؟ الف) آسوده ب) سردمدار پ) نگهبان ت) سوداگران
۱۱	عبارت های زیر را کامل کنید الف) کدام یک از جمله های زیر ساده هستند : ۱ - زین کاروانسرای ، پسی کاروان گذشت ☐ ۲ - پیامد که جوید ز ایران نبرد ☐ ب) نوع دستوری یا کاربرد معنایی (بر) را در بیت زیر بنویسید: بزد بر کمر بند گرد آفرید زره بر پوش ، یک به یک ، پودرید
	ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)
۱۲	مشبه و وجه شبه را در بیت زیر تعیین کنید؟ چون الف چیزی ندارم ای کریم جز دلی، دل تنگ تر از چشم میم
۱۳	مفهوم کنایی هر یک از عبارت های زیر را بنویسید. الف) سپهبد عنان ازدها را سپرد: ب) رخ نامور سوی توران کنی:
۱۴	در عبارت زیر چه آرایه هایی دیده می شود؟ (۲ مورد) هرگز هیچ زیبایی لطیفی را در این جهان ندیده ام که بی درنگ نخواسته باشم ، تمامی مهرم را نثارش کنم. ای زیبای عاشقانه زمین ، شکوفایی گستره تو دل انگیز است.
۱۵	در مصراع دوم بیت زیر چه آرایه هایی وجود دارد؟ (۲ مورد) بشد تیز رهام با خود و گیر همی گرد رزم اندر آمد به ابر

۱۶	در شعر زیر واژه مشخص شده چه آرایه ای ساخته و به چه معنایی به کار رفته است؟ ای <u>مسافر دیرین</u> بر روی خار و درد / ای چون ستاره ، فروزان	۰/۵
۱۷	در بیت زیر یک استعاره بیابید و مقصود آن را بنویسید . در چراغ دو چشم او زد تیغ نامدش کشتن چراغ دریغ	۰/۵
۱۸	شعر حفظی بیت‌های زیر را کامل کنید. ۱- چو هنگامه‌آزمون تازه شد ۲- و زین خاک جان پرور تابناک ۳- فلک در شگفتی، ۴- خورشید آسمان و زمین نور مشرقین	۲
	ب) قلمرو فکری (۸ نمره)	
۱۹	معنی و مفهوم هر یک از عبارات‌ها و اشعار زیر را به نثر روان امروزی بنویسید. (هر مورد نیم نمره دارد) الف) باش تا دستش ببندد ب) آفتاب فتح در آسمان سینه مومنین درخشش عجیب دارد . ج) از کوزه همان تراود که در اوست د) طرفه مردمان اند مردمان این دیار. ه) مزارشاعر (فردوسی) غرق گل بود. و) بگذار بوسه زنیم بر شمشیری که در دستان توست. ز) تا آن جا که ممکن است بار بصر را به دوش گرفتن. ح) لذت هستی نمودی نیست را	۴
۲۰	کدام ویژگی حماسه در بیت زیر دیده می شود ؟ ((تهمتن به بند کمر برد چنگ)) گزین کرد یک چوبه تیر خدنگ))	۰/۲۵
۲۱	بیت زیر از داستان خیر و شر یادآور چه ضرب المثلی است؟ گفت: اگر خیر است خیراندیش تو شری جز شر ت نباید پیش	۰/۵

۰/۵	۲۲	مقصود فرانسوا گویه از قسمت های مشخص شده چه کسانی هستند؟ زائر نامدار در برابر سنگ بزرگی که بر گور فاتح چین نهاده بودند ، سر فرود آورده بود.
۰/۵	۲۳	قبانی در این بخش از شعرش بر چه موضوعی تکیه دارد؟ ای که ردای حسین بر دوش داری/و خورشید کربلا در بر داری
۰/۵	۲۴	نویسنده در عبارت زیر بر نکته ای تاکید دارد؟ برای من خواندن این که شن های ساحل نرم است، بس نیست؛ می خواهیم پاهای برهنه ام این نرمی را حس کنند.
۰/۲۵	۲۵	مفهوم این آیه «وَلَا تَحْسِبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتًا بَلْ أحياءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ.» با کدام یک از ابیات زیر ارتباط معنایی دارد؟ الف) یه خون گر کثی خاک من دشمن من ب) من ایرانی ام آرمانم شهادت ج) میندار این شعله افسرده گردد بجوشد گل اندر گل از گلشن من تجلی هستی است جان کندن من که بعد از من افروزد از مدفن من
۰/۵	۲۶	مولوی در بیت زیر بر چه مفهومی تکیه دارد؟ هر دو گون آهو گیا خوردند و آب زین یکی سرگین شد و زان مشک ناب
۰/۵	۲۷	حافظ در بیت زیر عاشق را به چه چیز دعوت می کند؟ گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو کشت گفتا تو بندگی کن کو بنده پرور آید
۰/۵	۲۸	هر یک از ابیات و عبارت های زیر جزء کدام نوع ادبی به شمار می آید؟ (حماسی، نمایشی، غنایی، تعلیمی و پایداری) الف) بیوشید درع سواران جنگ ب) گفت زنهار اگر چه بد کردم نبود اندر آن کار، جای درنگ در بد من مبین که خود کردم
۰/۲۰		موفق باشید جمع بارم